

CZECH FOR FOREIGNERS VIII/Re

NEUROLOGIE

Neurologie (z řeckého νεῦρον, neuron, "nervy" a -λογία, -logie, „-věda) je lékařský obor, který studuje onemocnění a poruchy nervové soustavy. Zabývá se diagnostikou a léčbou všech problémů centrální, periferní a autonomní nervové soustavy. Lékař tohoto oboru se nazývá **neurolog/neuroložka**. Neurologie velmi úzce souvisí s [psychiatrií](#), [interním lékařstvím](#), ale i s [pediatrií](#). Dětská neurologie je kvůli řešení specifických problémů samostatným lékařským oborem. S neurologií úzce souvisí specializovaný obor [neurochirurgie](#), ten se však zabývá řešením onemocnění a úrazů nervového systému chirurgickou cestou.

Cerebrovaskulární a neurodegenerativní onemocnění jsou jedny z nejčastějších a nejdůležitějších příčin invalidizace a zvýšené mortality stárnoucí populace.

Cévní mozková příhoda

Epilepsie

Parkinsonova nemoc

Roztroušená skleróza

Diabetická neuropatie

DIAGNOSTICKÝ POSTUP V NEUROLOGII: OD SYMPTOMU K SYNDROMU, DIAGNÓZE A TERAPEUTICKÉMU ŘEŠENÍ

Až na některé výjimky (akutní stavy - traumata, bezvědomí, epileptické záchvaty) následuje indikace pomocných vyšetření teprve na základě diagnózy vycházející z výsledků neurologického vyšetření.

1. *Anamnéza*
2. *Systematické neurologické vyšetření*
3. *Diagnóza*
4. *Indikace adekvátního terapeutického postupu*

Cévní mozková příhoda (také mrtvice, iktus)

Mezi cévní mozkové příhody (CMP) patří tři různé stavy, které však ve svých projevech mohou vypadat podobně.

1. **mozková ischemie (mozkový infarkt)**, který je způsoben nejčastěji uzavřením mozkové nebo krční cévy krevní sraženinou, což má za následek poruchu funkce oblasti zásobované touto cévou (cévami). Mozkové ischemie jsou nejčastější, činí 80% všech případů CMP. Nejúčinnější léčbou mozkové ischemie je trombolýza, pomocí které je možno trombus (sraženinu krve) zcela rozpustit. Může se však použít jen do několika hodin od vzniku příznaků a má přesná kritéria použití vzhledem k možnostem závažných vedlejších účinků.
2. **mozková hemorhagie (krvácení do mozku)** je nejčastěji způsobeno prasknutím mozkové cévní struktury, činí 15 % všech CMP.
3. **subarachnoidální krvácení** (krvácení pod mozkové pleny) je způsobeno nejčastěji prasknutím mozkové tepenné výdutě a činí 5% všech CMP.

Nejčastější rizikové faktory CMP

- vysoký krevní tlak
- kouření
- vysoký krevní tlak
- cukrovka, zvýšení krevních tuků (cholesterolu aj.)
- některé poruchy srážlivosti krve
- zvýšená spotřeba alkoholu
- migréna

Jaké jsou projevy CMP?

- náhlá či postupně vznikající porucha hybnosti končetin (obrná)
- obtíže s vyjadřováním nebo obtížné vyslovování, porucha čítí (necitlivost, brnění apod.)
- závratě
- porucha vidění-zamlžené vidění zejména na 1 oku
- dvojité vidění
- bolest hlavy v kombinaci s dalšími příznaky
- pocit na zvracení nebo zvracení
- zmatenost
- někdy i křeče nebo bezvědomí

Obtíže mohou spontánně odeznít, stagnovat nebo se naopak prohlubovat.

Nová slova

souviset s+l: to relate to

tepenná výduť F: arterial aneurysm

samostatný (obor): independent (branch)

odeznít (potíže): to go away, to subside

výjimka F: exception

projev M=manifestation

následovat: to follow on, to ensue

zmatenost F: confusion

vycházející (z výsledků): based on the results

prohlubovat se: to deepen

způsobovat/způsobit +acc: to cause

krevní sraženina F: thrombus

účinný: effective

rozpustit: to dissolve

vznik (příznaků): rise, emergence

vzhledem k+D: due to, in view of

prasknutí N: rupture

mozkové pleny: meninges

